

Tilsynserklæring for skoleåret 2018/2019 for Aulum Kristne Friskole:

1. Skolens navn og skolekode

Skolekode: 651005	Skolens navn: Aulum Kristne Friskole
----------------------	---

1.1 Navn på den eller de tilsynsførende

Anna-Marie H. Hansen

2. Angivelse af datoer for tilsynsbesøg samt i hvilke klasser og fag, tilsynet har overværet undervisningen, på de enkelte datoer.

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

Dato	Klasse	Fag	Fagområde	Tilsynsførende
------	--------	-----	-----------	----------------

2.1 Beskrivelse af tilsynsbesøg

Som det fremgår af oversigten, har jeg besøgt skolen tre hele dage. Jeg har hver gang overværet en række lektioner, snakket med elever og lærere i pauserne, deltaget i morgensangen og de gange, hvor det har været muligt, holdt et kort møde med skolens ledelse. Jeg har desuden haft adgang til en del af skolens interne planlægnings- og samarbejds-dokumenter for at danne mig et indtryk af den overordnede planlægning.

Endelig har jeg orienteret mig på skolens hjemmeside og skolens Facebookside, hvor man kan holde sig orienteret om nogle af skolens mange aktiviteter. Samlet set har det givet mig et bredt grundlag for at skrive min tilsynserklæring.

Jeg har nedenfor samlet mine iagttagelser under de tre hovedgrupper af undervisning: det humanistiske fagområde, det naturvidenskabelige fagområde og det praktisk-musiske fagområde. Det er ifølge bekendtgørelsen om tilsynsførende min opgave at vurdere om "skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen". Der vil således være tomme rubrikker i erklæringen, hvilket alene skyldes min organisering af stoffet i mere overordnede kategorier.

Før jeg går ind i de enkelte faglige områder, vil jeg nævne nogle forhold, der kendetegner Aulum Kristne Friskole generelt.

- Fra skolens side er der respekt for det, den enkelte voksne har at bidrage med – uanset om man er leder, lærer, pædagog, forældre, kommunal ressourceperson eller gæstelærer for en enkelt dag eller time. På samme

måde er der fra skolens side også respekt for det enkelte barns forskellighed og syn for den enkeltes forudsætninger, vilkår og muligheder.

- Der ydes en stor og målrettet indsats over for de elever, der af den ene eller den anden grund har vanskeligheder læringsmæssigt, socialt eller personligt. Især skolens klasselærere tager et stort ansvar for elevernes trivsel og læring, men der er generelt et godt teamsamarbejde om især de elever, der har udfordringer at kæmpe med. Der er et godt samarbejde med kommunens ressourcepersoner, og der er et ønske om altid at være åben over for spørgsmålet om, hvorvidt man kan tilbyde det, som den enkelte har brug for – og som der er timemæssige og pædagogiske ressourcer til at tilbyde, når man samtidig skal tænke på fællesskabet.
- Skolen følger Fælles Mål og tilbyder et timetal på de enkelte klassetrin i de enkelte fag, som er sammenligneligt med Folkeskolens tilbud.
- Som jeg vil komme ind på under den demokratiske dannelse, har AKF både fokus på det faglige og det dannelsesmæssige.

3. Foregår undervisningen udelukkende på dansk i alle fag, sprogfag undtaget?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler m.v. § 2, stk. 3 er undervisningssproget i en fri grundskole dansk, dog er undervisningssproget i de tyske mindretalsskoler tysk. § 6 a Skolens lærere skal beherske dansk i skrift og tale, dette gælder dog ikke lærerne ved de tyske mindretalsskoler eller ved skoler, der har fået godkendt et andet undervisningssprog end dansk.

3.1 Uddybning

4. Står undervisningen inden for det humanistiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriale faglige og pædagogiske kvalitet.

4.1 Uddybning

Der lægges både vægt på formelle faglige færdigheder så som stavning og tegnsætning og på mere komplekse og overordnede kompetencer som fx analyse og fortolkning af fiktive og faktiske tekster.

Der er som oftest en god variation i undervisningsformerne. Der er klasseundervisning (med eksempelvis lærerstyret gennemgang af et fagligt emne eller med klassesamtale), der er pararbejde og der er kortere eller længerevarende gruppearbejder.

Der er desværre en del elever, der har vanskeligt ved at holde fokus, når det er mere selvstyrede aktiviteter. Det går fint, når det er lærerstyret undervisning, men hvis læreren vejleder en anden gruppe børn – eller hvis læreren er ude af klassen, mister de hurtigt fokus og forstyrrer både deres egen læring og andres. Som jeg nævnte i tilsynserklæringen sidste år, har skolen som helhed og en del enkelte elever dog profiteret af tiltaget med Kompasset, hvor eleverne har mulighed for at være i et mindre læringsmiljø med voksenstøtte til både socialisering og læring.

Der bliver desuden i det kommende skoleår sat fokus på ”forventningsbaseret klasseledelse” (se evt. <https://forventningsbaseret-klasseledelse.dk/>), hvilket også vil være et redskab til at skærpe og fastholde fokus på læringen.

5. Står undervisningen inden for det naturfaglige fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

5.1 Uddybning

Jeg har i år af praktiske årsager været til stede i flere timer i den humanistiske faggruppe end i den naturfaglige faggruppe. Til gengæld har jeg haft adgang til skolens årsplaner på lærernes intranet, hvilket giver mig et godt grundlag for at vurdere, hvordan der arbejdes med den overordnede indholdsplanlægning. Det overordnede indtryk af årsplanerne er, at der er god kvalitet i de planlagte forløb, og at der er god variation i de anvendte læremidler.

Indtrykkene fra den overordnede planlægning stemmer desuden overens med de besøg, jeg har gjort i konkrete klasser:

- At eleverne får gode muligheder for at tilegne sig faglige kundskaber og færdigheder.
- At eleverne får mulighed for differentieret vejledning, hvis de har vanskeligt ved at forstå stoffet. Et typisk lærerudsagn kunne være dette: ”Det kan godt være svært, men I må ikke give op. Jeg kommer og hjælper dem, der har brug for det.”
- At eleverne får mulighed for at arbejde både teoretisk og praktisk med stoffet. Nogle gange tager undervisningen udgangspunkt i det konkrete og bevæger sig derfra til det principielle – andre gange er det omvendt. Den vekselvirkning ser ud til at have god effekt på elevernes forståelse af de ofte abstrakte indholdselementer. For nogle elever kan det kræve mange runder at komme til en forståelse af, at en pizzaslice udgør 12,5 %, hvis pizzaen skæres i 8 stykker – men 16,6%, hvis pizzaen skæres i 6 stykker.

6. Står undervisningen inden for det praktisk-musiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

6.1 Uddybning

Det praktisk-musiske fagområde bliver for det første tilgodeset gennem de traditionelle fag som fx idræt, musik og billedkunst. For det andet bliver det tilgodeset gennem diverse valgfag, hvor jeg kunne nævne så forskellige fag som friluftsliv og musical-fag (hvor der arbejdes med design af dragter, kulisser med mere). Endelig ser jeg ofte, at der i de almindelige fag ofte arbejdes med den praktisk-musiske dimension, som en vej til oplevelse, erfaring og læring.

7. Står elevernes standpunkt i dansk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

7.1 Uddybning

8. Står elevernes standpunkt i matematik mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

8.1 Uddybning

9. Står elevernes standpunkt i engelsk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

9.1 Uddybning

10. Fører skolen til prøve i historie?

Ja

10.3 Uddybning

11. Står skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen

Ja

11.1 Uddybning

12. Forbereder skolen efter sit formål og i hele sit virke eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre?

Ja

12.1 Uddybning

Jeg har samlet bemærkninger til alle punkter under frihed, folkestyre og demokratisk dannelse under ét, da de er nøje vævet ind i hinanden.

AKF beskriver sin intention på hjemmesiden på følgende måde: "Vi ønsker, at barnet må se sin værdi som et skabt menneske, erkende sit ansvar for andre og lære at tage hensyn til omgivelserne. Vi ønsker at give hvert barn gode faglige kundskaber i de almindelige skolefag, såvel som vi ønsker at lade hvert barn se sin værdi i det omgivende samfund."

At der både sættes fokus på individet, individet i forhold til andre og individet i forhold til samfundet ser jeg mange eksempler på både i undervisningens indhold og organisering og i de mere generelle samværsformer.

Undervisningens indhold: I skolens fagtimer, emneuger og fællessamlinger er der et varieret indhold, så eleverne får mulighed for at møde og forholde sig til forskellige forståelser af og holdninger til de samme emner. Eleverne bliver ofte opfordret til selv at tage stilling og formulere sig. Det har nogle elever lettere ved end andre, men det er positivt, at alle elever bliver opfordret til at tage stilling.

Undervisningens organisering: Gennem de varierede organisationsformer bliver eleverne ofte sat til at skulle samarbejde. Evnen til at indgå i et konstruktivt samarbejde og løse konkrete opgaver kan bidrage til demokratisk dannelse. Det er desuden mit indtryk, at skolens lærere og pædagoger leder efter måder at uddelegere et differentieret ansvar på. Ligesom de anvender undervisningstid på at lade elevrådet komme til orde og på at tage relevante emner op som vedrører fællesskabet.

Generelle samværsformer: AKF har det grundsyn, at der skal være lige plads til alle – i undervisningen og i frikvartererne. Hvis der opstår konflikter, skal de løses på en ordentlig måde. Helt konkret kan nævnes konflikter, der opstod, da den længe ønskede hoppepude skulle tages i brug i september måned. Det gav anledning til konflikter mellem de små og de store, mellem drengene og pigerne, der ville bruge hoppepuden på forskellig måde. Lærere og pædagoger gik ind og lavede overordnede retningslinjer, men hjalp også eleverne til dels at minimere antallet af konflikter ("Lad være med at gå ind i en konflikt mellem andre") og til at lære at løse konflikterne. Når det ikke kunne lade sig gøre, måtte eleverne naturligvis stadig hente en voksen.

I de "rum", hvor eleverne selv sætter dagsorden (frikvarterer, selvstændige gruppearbejder mm.), kan der være en tendens til en noget rå og kontant tone, som tyder på, at ikke alle eleverne for alvor har respekt for hinanden. Men det er noget, som ledelse, lærere og pædagoger til stadighed tager op med eleverne, så der er ingen tvivl om, at eleverne opfordres og opdrages til demokratisk dannelse.

13. Udvikler og styrker skolen elevernes demokratiske dannelse?

Ja

13.1 Uddybning

14. Udvikler og styrker skolen elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder?

Ja

14.1 Uddybning

15. Er der kønsligestilling på skolen?

Ja

15.1 Uddybning

16. Har skolens elever dannet elevråd eller varetager eleverne på anden demokratisk måde deres fælles interesser vedrørende skolen?

Ja

16.1 Uddybning

18. Donationer

Har skolen i det foregående regnskabsår modtaget en eller flere donationer som tilsammen overstiger 20.000 kr. eksklusive moms fra samme donator?

Nej

18.1 Oplys navn og adresse og beløb i kr. eksklusive moms i forbindelse med donatorer, der har givet en eller flere donationer, der tilsammen overstiger 20.000 kr. eksklusive moms. Donationerne kan være givet som kontantbeløb, varer, tjenesteydelser mv.

Navn	Adresse	Beløb i kroner
------	---------	----------------

19. Tilsynets sammenfatning

Jeg har samlet bemærkninger til alle punkter under frihed, folkestyre og demokratisk dannelse under ét, da de er nøje vævet ind i hinanden.

AKF beskriver sin intention på hjemmesiden på følgende måde: "Vi ønsker, at barnet må se sin værdi som et skabt menneske, erkende sit ansvar for andre og lære at tage hensyn til omgivelserne. Vi ønsker at give hvert barn gode faglige kundskaber i de almindelige skolefag, såvel som vi ønsker at lade hvert barn se sin værdi i det omgivende samfund."

At der både sættes fokus på individet, individet i forhold til andre og individet i forhold til samfundet ser jeg mange eksempler på både i undervisningens indhold og organisering og i de mere generelle samværsformer.

Undervisningens indhold: I skolens fagtimer, emneuger og fællessamlinger er der et varieret indhold, så eleverne får mulighed for at møde og forholde sig til forskellige forståelser af og holdninger til de samme emner. Eleverne bliver ofte opfordret til selv at tage stilling og formulere sig. Det har nogle elever lettere ved end andre, men det er positivt, at alle elever bliver opfordret til at tage stilling.

Undervisningens organisering: Gennem de varierede organisationsformer bliver eleverne ofte sat til at skulle samarbejde. Evnen til at indgå i et konstruktivt samarbejde og løse konkrete opgaver kan bidrage til demokratisk dannelse. Det er desuden mit indtryk, at skolens lærere og pædagoger leder efter måder at uddelegere et

differentieret ansvar på. Ligesom de anvender undervisningstid på at lade elevrådet komme til orde og på at tage relevante emner op som vedrører fællesskabet.

Generelle samværsformer: AKF har det grundsyn, at der skal være lige plads til alle – i undervisningen og i frikvartererne. Hvis der opstår konflikter, skal de løses på en ordentlig måde. Helt konkret kan nævnes konflikter, der opstod, da den længe ønskede hoppepude skulle tages i brug i september måned. Det gav anledning til konflikter mellem de små og de store, mellem drengene og pigerne, der ville bruge hoppepuden på forskellig måde. Lærere og pædagoger gik ind og lavede overordnede retningslinjer, men hjalp også eleverne til dels at minimere antallet af konflikter ("Lad være med at gå ind i en konflikt mellem andre") og til at lære at løse konflikterne. Når det ikke kunne lade sig gøre, måtte eleverne naturligvis stadig hente en voksen.

I de "rum", hvor eleverne selv sætter dagsorden (frikvarterer, selvstændige gruppearbejder mm.), kan der være en tendens til en noget rå og kontant tone, som tyder på, at ikke alle eleverne for alvor har respekt for hinanden. Men det er noget, som ledelse, lærere og pædagoger til stadighed tager op med eleverne, så der er ingen tvivl om, at eleverne opfordres og opdrages til demokratisk dannelse.